

Kovilj je naselje iz XIII veka nedaleko od Novog Sada, na obodu SRP Koviljsko-petrovaradinskog rita. Za dolazak u ovo bačko naselje ima više razloga. Jedan je manastir Kovilj, spomenik kulture pod zaštitom države od 04. avgusta 1949. godine, posvećen Svetim arhanđelima Mihailu i Gavrilu, koji je prema predanju osnovao Sv. Sava u XIII veku, a pouzdano se zna da je postojao krajem XVI i početkom XVII veka. U manastiru danas ima 30 monaha i jedan je od najbrojnijih u okviru Srpske pravoslavne crkve.

Gotovo polovina monaha je visokoobrazovana, ali svi rade na manastirskom imanju od oko 50ha. Čuveni su po proizvodnji meda od belog bagrema, voćnoj rakiji, konjaku i liker u od oraha. Prave sveće i izrađuju ikone. Manastirski hor neguje tradicionalno vizantijsko pojanje. Na manastirskoj zemlji je mesto na kojem je bila čuvena čarda „Na kraj sveta“, zatvorena i srušena sredinom maja 2013. godine. Adaptacija čarde je pri kraju i Koviljčani se nadaju da će najdalje za dva meseca ponovo oživeti boemski duh ovog mesta. Razlog dolaska mnogih će ponovo biti odlična riblja čorba, riblji paprikaši i drugi specijaliteti od friške rečne ribe. Kovilj ima i dve pravoslavne crkve: Crkva Vaznesenja Gospodnjeg (Gornjokoviljska) podignuta je 1829. godine; Crkva Sv. apostola Tome (Donjokoviljska), podignuta je 1846. godine. U posedu crkve je i nekoliko vrednih knjiga, kao što su Jevanđelje (XIX v) i Srbljak (XVIII v). U neposrednoj blizini Gornjokoviljske crkve je i rodna kuća velikog srpskog književnika i pesnika dr Laze Kostića. Kuća nije otvorena za posete, a na spomen tabli na samom ulazu ispisani su njegovi stihovi: "Za narod sve što mogu, sve što smem! Za narod živim ja, za narod mrem". Razlog dolaska u Kovilj je i Poljoprivredno gazdinstvo Save Graorca, gde se mogu degustirati proizvodi od mangulice i rakija od duda - dudovača. SRP Koviljsko-petrovaradinski rit zahvata površinu od skoro 5.000 ha od Novog Sada do beščanskog mosta. Uvršten je u IBA područje - značajna staništa ptica. Mesto Kovilj čitavim obodom naleže na jedan rukovac Dunava, Arkanj, poznato ribolovno područje. Uskoro će posetioci opet moći iznajmljivati čamce kod čarde „Na kraj sveta“ i uživati u prirodi i njenim blagodatima. Po rečima meštana Kovilja, ovo mesto ima sve što treba ali... Nedostaje mu skela koja je do kraja šezdesetih godina prošlog veka prevozila Koviljačane na sremsku stranu, a žitelje Sremskih Karlovaca na bačku. Skelom preko Dunava išli su Koviljčani na pijacu u Sremske Karlovce, petkom poslepodne, a subotom u podne se vraćali. Dok su Koviljčani snabdevali Karlovce poljoprivrednim proizvodima, kupovali od njih vina, Karlovčani su prelazili u koviljsku parohiju gde su imali puno zemlje. Koviljčani kažu da obnavljanje „dunavskog puta“ nije skup poduhvat, s obzrom na to šta se dobija: nov i atraktivan turistički proizvod. Situacija se doduše nešto promenila, pa se Dunav malo „odmakao“ od Kovilja, gotovo osam kilometara, ali tvrde da traktor ima svaka kuća, i da je potrebno obezbediti

samo gorivo. Njime bi se vukla kompozicija od nekoliko vagončića sa 50 do 60 turista, koji bi mogli ceo dan ili bar njegov deo da provedu u ovom lepom okruženju, zadovoljavajući svoju radoznalost na duhovnom i kulturnom planu, i svoj hedonizam degustirajući proizvode od mangulice. Ne tako davno skela je saobraćala svakodnevno i bila je deo života ljudi s jedne i s druge strane reke. Koviljčani kažu da se bez čarde osetilo da Kovilj manjka sa ljudima. Puni su nade da će sa njenim otvaranjem mesto opet živnuti. Skela bi upotpunila turističku ponudu i ovu destinaciju učinila zanimljivijim i pristupačnijim.

Kovilj je možda „slepo crevo“, mesto iz kojeg nema dalje, ali dok god dolaze rode znači da je pitom kraj i predodređen za seoski turizam.